

Technická směrnice

č. 58 - 2011

kterou se stanovují požadavky a environmentální kritéria pro propůjčení ekoznačky

Výrobky z recyklované pryže

Cílem stanovení požadavků a environmentálních kritérií pro udělení ekoznačky je zejména podporovat:

- používání recyklovaných materiálů, které pocházejí ze sběru a/nebo ze zpracování odpadu,
- minimalizaci vytváření odpadů snížením množství odpadů,
- snižování případných rizik pro životní prostředí spojených s používáním nebezpečných látek nebo předcházení těmto rizikům,

Kritéria jsou stanovena na úrovních, které podporují udělení ekoznačky výrobkům využívajícím recyklované materiály, tedy výrobkům se sníženým dopadem na životní prostředí s přihlédnutím k celému životnímu cyklu výrobku. Kritéria navíc posilují u spotřebitelů povědomí o ochraně životního prostředí.

Technická směrnice č. 58 - 2011 a požadavky stanovené pro hodnocení výrobků s obsahem recyklovaných plastů jsou harmonizovány s odpovídajícími předpisy pro udělování ekoznačky v zahraničí. Konkrétně s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 o ekoznačce EU, které stanoví, že ekoznačka může být udělena produktu s vlastnostmi, které mu umožňují přispívat ke zlepšení klíčových environmentálních aspektů a že kritéria pro udělení ekoznačky se stanovují podle výrobních kategorií.

1 Definice pojmů

Pro účely této technické směrnice:

- 1.1 Recyklace pryže - recyklací se rozumí opětné využití těch komponentů pryžových odpadů, které jsou vhodné pro výrobu nových výrobků s obsahem recyklované pryže.
- 1.2 Recyklovaná pryž je materiál získaný z použitých pryžových předmětů (např. pneumatik, duší, hadic, dopravních pasů a dalších).

2 Vymezení kategorie

Technická směrnice č. 58 - 2011 se vztahuje na výrobky vyráběné částečně (dále specifikováno v bodu 4.1) nebo zcela z recyklované pryže, které jsou alternativou k výrobkům z nerecyklované pryže, jejichž spotřebu snižují nebo svou aplikací tyto výrobky nahrazují.

- 2.1 zemědělské a zahradnické potřeby,
- 2.2 stavební a konstrukční materiály a výrobky,
- 2.3 stavební prvky, součásti konstrukcí silnic, chodníků, dopravního značení,
- 2.4 podlahy a podlahové krytiny, rohože, povrchy sportovišť, podlahové krytiny do stájí,

- 2.5 kontejnery, bedny, krabice,
- 2.6 výrobky pro automobilový a lodní průmysl,
- 2.7 potřeby pro domácnost, kancelářské potřeby,
- 2.8 sportovní zboží,
- 2.9 granuláty nebo aglomeráty z recyklované pryže.

3 Základní požadavky

3.1 Výrobky vymezené bodem 2 musí splňovat požadavky platných technických norem, bezpečnostních, zdravotních, hygienických, požárních a jiných předpisů, včetně předpisů a norem týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chem. přípravcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku, resp. vyjádřením České inspekce životního prostředí, že s žadatelem není nebo nebylo vedeno správní řízení o pokutě.

3.2 Výrobky vymezené bodem 2 a přihlašované k udělení ekoznačky musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky zařaditelné v jednotlivých kategoriích podle bodů 2.1 až 2.9. Včetně fyzikálních vlastností a stálosti použitého materiálu, který musí vykazovat parametry v souladu s požadavky příslušných harmonizovaných norem, pokud jsou pro danou kategorii výrobků vydány a/nebo se k nim vztahují.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže přesvědčivým způsobem, např. využije prohlášení o shodě podle ČSN EN ISO/IEC 17050:2005 Část 1 a 2. Norma stanovuje požadavky, které organizace odpovědná za splnění specifikovaných požadavků musí splnit. Žadatel tedy prohlášením o shodě potvrdí, že produkt je ve shodě s normami, technickou specifikací, pokyny, návody výrobce nebo dalšími předpisy (pokud jsou vydány). Část 2 normy stanovuje požadavky na dokumentaci podporující prohlášení o shodě.

4 Specifické požadavky a environmentální kritéria

4.1 Obsah recyklované pryže ve finálním výrobku

Výrobky přihlašované k udělení ekoznačky musí splnit dále uvedené požadavky na obsah recyklované pryže (v % hmotnosti) pro kategorie výrobků vymezené v bodech 2.1 - 2.9:

- 50 % hm. pro výrobky z kategorií 2.1 - 2.4
- 75 % hm. pro výrobky z kategorie 2.5 - 2.8
- 100 % hm. pro výrobky z kategorie 2.9

Pozn.: Pro výpočet % obsahu se berou v úvahu jen pryžové části finálního výrobku.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o obsahu recyklované pryže a jejím původu, vystavené na základě výrobní dokumentace, dokumentace od dodavatelů, relevantních výpočtů a dokumentace systému řízení kvality.

4.2 Nebezpečné chemické látky - zakázané látky

4.2.1 Konečné výrobky, přihlašované k udělení ekoznačky, nesmí obsahovat, resp. při jejich výrobě či zpracování nesmí být přidávány:

- olovo, rtuť, kadmium, šestimocný chróm, arsen, měď, cín, fluór, chlór, dehtové oleje,
- halogenované organické látky nebo rozpouštědla,
- polybromované bifenyly,
- polyvinylchlorid (PVC),
- polyuretan napěňovaný halogenovanými organickými nadouvadly,
- ftaláty, jako např. di-2ethylhexylftalát (DEHP), di-n-butylftalát (DBP), diethylftalát (DEP).

Výrobky nesmí obsahovat zpomalovače hoření, samozhášecí přísady na bázi polybromovaných bifenyly (PBB) a polybromovaných difenyletherů (PBDE), nesmí obsahovat chlorované parafíny s délkou řetězce 10 - 17 atomů uhlíku a s obsahem chlóru >50 % hmotn. (CAS 85535-84-8 a CAS 85535-85-9).

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o splnění kritérií. Prohlášení bude vystavené na základě výrobní dokumentace a dokumentace systému řízení kvality.

4.2.2 Parametry a podmínky zpracování recyklovaného materiálu

Během výroby nesmí být použity látky vysoce toxické nebo toxické ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů, látky, kterým se přiděluje nebo může přidělovat některá z R-vět označujících specifickou rizikovost (např. nebezpečné pro životní prostředí, karcinogenní, mutagenní, může poškodit reprodukční schopnost atd.), jak jsou definovány ve Vyhláске č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí ustanovení zákona, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků.

Použité přídatné látky nesmí obsahovat těkavé organické látky, halogenovaná a aromatická rozpouštědla, formaldehyd a těžké kovy.

Použitá barviva nebo pigmenty s komplexně vázaným kovem na bázi olova, mědi, chrómu, niklu nebo hliníku se nesmějí používat. Nesmí se použít žádná azobarviva, která mohou uvolňovat aromatické aminy.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o používání, resp. nepoužívání chemických přídatných látek, barviv a pigmentů v technologii výroby. Prohlášení bude vystavené na základě výrobní dokumentace, bezpečnostních listů, dokumentace systému řízení kvality.

4.3 Výrobky, resp. jejich díly musí mít nesnímatelné a nesmazatelné označení identifikující použitý materiál v souladu s platnými předpisy.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o způsobu označování společně s příslušnou ukázkou.

4.4 V případě, že pro výrobu byly použity různé pryžové odpady, pak u výrobků, které se dostanou do přímého kontaktu s půdou nebo vodami, nesmí být prokázán nepříznivý dopad na životní prostředí.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže přesvědčivým způsobem, např. čestným prohlášením doloženým příslušnou dokumentací.

4.5 Obalové prostředky a obaly použité na spotřební a přepravní balení výrobků musí být recyklovatelné nebo při zneškodnění bez rizik. Na obalech musejí být uvedeny pokyny a informace o správném způsobu nakládání s použitým obalem v souladu se zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů. Nepřípustný je obal z PVC.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže přesvědčivým způsobem, např. čestným prohlášením doloženým doklady o materiálovém složení obalu a způsobu balení výrobků.

4.6 Výrobci se doporučuje informovat spotřebitele o ekologických vlastnostech výrobku, např. v průvodní technické dokumentaci výrobku.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží vzorky firemních dokumentů, např. propagačních letáků, na kterých je umístěna ekoznačka.

5 Posuzování a ověřování

Konkrétní požadavky na posuzování a ověřování jsou zvlášť uvedeny u každého kritéria. V případě potřeby se mohou použít i jiné zkušební metody než ty, které jsou u kritéria uvedeny, pokud je příslušný odpovědný orgán posuzující žádost (Agentura pro ekologicky šetrné výrobky), přijme jako rovnocenné.

Zkoušky by měly provádět akreditované laboratoře nebo laboratoře, které splňují požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17025 Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří.

V případech, kdy je žadatel povinen předložit prohlášení, dokumentace, analýzy, zprávy ze zkoušek nebo jiné doklady prokazující splnění kritérií, mohou tyto doklady pocházet od žadatele a/nebo jeho dodavatele (dodavatelů), apod.

V případě potřeby může Agentura posuzující žádost vyžadovat podpůrnou dokumentaci a může provádět nezávislé ověřování.

5.1 Splnění základních požadavků podle bodu 3.1 prokazuje žadatel:

- písemným prohlášením o typu výrobku a jeho užitečných vlastnostech,
- u výrobků stanovených podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů, písemným prohlášením o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení,
- čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku.

5.2 Splnění specifických požadavků a ekologických kritérií podle jednotlivých bodů uvedených v příloze prokazuje žadatel způsobem popsáním u jednotlivých bodů.

Splnění specifických požadavků a ekologických kritérií posoudí Ventura na základě předložené dokumentace nebo výsledků laboratorních testů provedených nebo posouzených autorizovanou nebo akreditovanou osobou.

5.3 Při posuzování žádosti a kontrole dodržování požadavků a kritérií u žadatele o ekoznačku, výrobce, bude vzato v úvahu zavedení uznaných environmentálních manažerských systémů jako je certifikace podle ČSN EN ISO 14001 nebo registrace Programu EMAS podle Nařízení EP a Rady (ES) č. 761/2001.

Rovněž bude vzato v úvahu zda má žadatel o ekoznačku, výrobce, systém řízení kvality certifikovaný podle normy ČSN EN ISO 9001. Dodržování požadavků a kritérií může být u držitele ekoznačky kontrolováno nahodile.

6 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

7 Platnost

Tato technická směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu a má platnost do 31.8.2013.

V Praze dne 9.9.2011

Tomáš Chalupa
ministr životního prostředí